

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-VI.431.2.25.2023.KS

Olsztyn, 17 listopada 2023 r.

**Szanowna Pani
Anna Brdys
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Piłsudskiego 5
19-300 Ełk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.883.2023 z dnia 16 października 2023 r., zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- 1) Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
- 2) Agnieszka Brzozowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę doraźną w trybie uproszczonym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 23 października 2023 r. i zakończono w dniu 25 października 2023 r. Przedmiotem kontroli objęto sposób przeprowadzania procedury kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem ....., o której mowa w piśmie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 września 2023 r., przekazanym do Wydziału Polityki Społecznej, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2023, poz. 1426 ze zm.), zwanej dalej ustawą wrispz.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

- 1) PCPR/ Centrum/ Jednostka/ Organizator – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- 2) Dyrektor – co oznacza: Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku, panią Annę Brdys,
- 3) Kierownik – co oznacza: zastępującą Kierownika Działu ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie, panią .....,
- 4) Regulamin – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku*,
- 5) Wykaz – co oznacza: wykaz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (pozostających w procesie kwalifikacyjnym w okresie objętym kontrolą), sporządzony przez PCPR,

- 6) kandydat/ kandydaci – co oznacza: kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy podlegali procesowi kwalifikacyjnemu w PCPR w okresie objętym kontrolą,
- 7) kandydat (poz. nr 5 z Wykazu)/ ..... –
.....,
- 8) szkolenie – co oznacza: szkolenie, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy wrispz,
- 9) Komisja I – co oznacza: Komisję powołaną do przeprowadzenia wstępnej kwalifikacji kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, powołaną w PCPR,
- 10) Komisja – co oznacza: Komisję podejmującą decyzję o wydaniu zaświadczenia kwalifikacyjnego, potwierdzającego ukończenie szkolenia oraz spełnianie przez kandydata warunków ustawowych, powołaną w PCPR,
- 11) Rozporządzenie – co oznacza: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego.

Kontrola obejmowała okres od 1 sierpnia 2022 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Anny Brdys – Dyrektor PCPR oraz pani ..... – zastępującej Kierownika Działu ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie, posiadającej stosowne upoważnienie Dyrektora Jednostki do udzielania wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą **/akta kontroli str. 1-7/**.

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji, w tym dokumentacji odzwierciedlającej sposób przeprowadzania procedury kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wyjaśnień złożonych przez Dyrektor PCPR i Kierownika.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej Jednostki

W okresie podlegającym kontroli Centrum, wyznaczone przez Starostę Ełckiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, działało m.in. na podstawie *Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku*, przyjętego Uchwałą Nr 22.82.2021 Zarządu Powiatu Ełckiego z dnia 09 września 2021 r. **/akta kontroli str. 8-32/**.

Analiza Regulaminu wykazała, że w § 3 wskazano, iż PCPR działa m.in. na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W strukturze organizacyjnej Ośrodka, § 14 ust. 1 pkt 5 Regulaminu, wyodrębniono *Dział ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie*, którego zadania wyodrębniono w § 21 Regulaminu. Do zadań powyższego działu należy m.in.: prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Z informacji przekazanej przez Dyrektora wynika, iż w okresie podlegającym kontroli w Jednostce brak było innych regulacji dotyczących procedury kwalifikacyjnej kandydatów na rodziny zastępcze, za wyjątkiem Zarządzenia Nr 13A/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku z dnia 01.02.2023 r. w sprawie powołania Komisji kwalifikacyjnej, o którym mowa poniżej.

2. Kwalifikowanie osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Ustalono, że Zarządzeniem Nr 13A/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku z dnia 01.02.2023 r. w sprawie powołania Komisji kwalifikacyjnej **/akta kontroli str. 33/**, Dyrektor Centrum powołał:

- Komisję do przeprowadzania wstępnej kwalifikacji kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w następującym składzie:

- przewodniczący komisji: kierownik Działu ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie,
- członkowie komisji: koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, psycholog i pedagog;

- Komisję podejmującą decyzję o wydaniu zaświadczenia kwalifikacyjnego potwierdzającego ukończenie szkolenia oraz spełnianie przez kandydata warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1-3 ustawy w.r.p.z, w następującym składzie:

- przewodniczący komisji: Dyrektor PCPR,
- członkowie komisji: kierownik Działu ds. Pomocy Dziecku i Rodzinie, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, psycholog i pedagog.

Zespół kontrolny ustalił, iż w okresie objętym kontrolą do PCPR zgłosiło się łącznie 9 kandydatów (wśród których było .....), w tym:

- w 2022 r. - 4 kandydatów,.....,
- w 2023 r. - 5 kandydatów **/akta kontroli str. 33-34/**.

Na podstawie przedłożonego Wykazu, stanowiącego **akta kontroli str. 33-34**, ustalono, że:

- 3 kandydatów złożyło rezygnację w toku procesu kwalifikacyjnego (poz. nr 3, 4 i 8 z Wykazu),
- 1 kandydat nie złożył wniosku o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego, już po odbyciu szkolenia (poz. nr 7 z Wykazu),
- 3 kandydatów otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne (poz. nr 1, 2 i 6 z Wykazu),
- 1 kandydatowi (poz. nr 5 z Wykazu), ..., ...
- 1 kandydat na dzień kontroli pozostawał w procesie kwalifikacyjnym (poz. nr 9 z Wykazu).

W celu zweryfikowania sposobu przeprowadzania procedury kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej szczegółowej analizie poddano wszystkie teczki kandydatów, którzy w okresie objętym kontrolą podlegali procedurze kwalifikacyjnej.

Stosownie do obowiązującego przepisu art. 43 ust. 1 ustawy w.r.p.z organizator rodzinnej pieczy zastępczej, na wniosek kandydata do pełnienia funkcji m.in. rodziny zastępczej, przeprowadza na podstawie oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2 cytowanej ustawy,

wstępną kwalifikację kandydata do pełnienia tej funkcji. W przypadku kandydatów, którzy zgłosili się do PCPR przed wejściem w życie nowelizacji ustawy wrispz, tj. przed 01 lutego 2023 r., w myśl art. 43 ustawy wrispz (w brzmieniu obowiązującym przed wyżej wskazaną datą), kandydat mógł odbyć szkolenie, po otrzymaniu od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej akceptacji.

Zespół inspektorów ustalił, że w kontrolowanej Jednostce wstępnej kwalifikacji kandydatów dokonywano na posiedzeniu Komisji I, z którego sporządzano protokół **/akta kontroli str. 35-38/**.

Z informacji przekazanych przez Dyrektora wynika, że „*Procedura kwalifikowania kandydatów ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka rozpoczyna się rozmową (osobistą lub telefoniczną) kandydata z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej bądź pracownikiem socjalnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku. Podczas rozmowy udziela się osobie zainteresowanej informacji dotyczących ustawowych warunków stawianych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Pracownik PCPR w Ełku wstępnie weryfikuje: motywację kandydata do podjęcia decyzji o utworzeniu rodziny zastępczej, jego doświadczenie w opiece nad dziećmi oraz oczekiwania i wyobrażenia nt. rodzicielstwa zastępczego. Następnie kandydat do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostaje zobowiązany do przedłożenia niezbędnych dokumentów, według art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Po przedłożeniu niezbędnych dokumentów pracownik PCPR dokonuje analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w trakcie wizyty domowej. (...)*”. Dyrektor wskazał, że wstępną akceptację (w rozumieniu przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy wrispz) stanowi opinia koordynatora oraz opinia psychologa, dotycząca motywacji i predyspozycji kandydata **/akta kontroli str. 39-40/**.

Ustalono, że w przypadku kandydatów, znajdujących się pod poz. nr 1 i 2 w Wykazie (..... ..), którzy zgłosili się do PCPR ....., składając „*Wniosek kandydata o przyjęcie na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych*” **/akta kontroli str. 42-45/**, przeprowadzono wstępną akceptację, zgodnie z art. 43 ustawy wrispz, w brzmieniu przed 1 lutego 2023 r. Ponadto ustalono, że w przypadku wyżej wskazanych kandydatów dokonano również wstępnej kwalifikacji **/akta kontroli str. 36/**, o której mowa w przepisach art. 43 ust. 1 ustawy wrispz, obowiązującego od 1 lutego 2023 r.

Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że „*W przypadku [tu dane kandydatów] dokonano wstępnej kwalifikacji ponieważ w 2022 r. nie organizowano szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W/w przystąpili do szkolenia w 2023 r., dlatego też zastosowano wobec kandydatów procedurę wstępnej kwalifikacji obowiązującą od 01.02.2023 r.*” **/akta kontroli str. 48-49/**.

Biorąc pod uwagę fakt, że celem wstępnej akceptacji, jak i wstępnej kwalifikacji kandydatów znajdujących się pod poz. nr 1 i 2 w Wykazie była ocena spełniania przez nich warunków określonych w ustawie wrispz oraz fakt, że zostali oni skierowani na szkolenie już po zmianie przepisów w powyższym zakresie, kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia Dyrektora Jednostki.

Ponadto kontrolujący ustalili, że wobec kandydatów, o których mowa powyżej, a także kandydatów, znajdujących się pod poz. nr 5, 6 i 7 w Wykazie, przeprowadzono wstępną kwalifikację pomimo, że żaden z nich nie złożył wniosku do Organizatora o jej przeprowadzenie.

Dyrektor Jednostki zapytany, dlaczego dokonano wstępnej kwalifikacji kandydatów znajdujących się pod poz. nr 1, 2, 5, 6 i 7 w Wykazie pomimo, że nie wnioskowali oni o to, odpowiedział następująco: „*Działania mające na celu przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze [tu dane kandydatów] zostały podjęte na podstawie wniosku*

w/w osób o skierowanie na szkolenie. Podczas rozmowy z kandydatami zostali oni poinformowani o konieczności zweryfikowania przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Ełckim wymogów formalnych. W/w zostali poinformowani o konieczności zgromadzenia dokumentów, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto poinformowano, że pracownik PCPR dokona analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej podczas wizyty domowej” **/akta kontroli str. 46-47/**.

Z treści art. 43 ust. 1 ustawy wripsz wynika wprost, że wszczęcie procedury kwalifikacyjnej winne być poprzedzone wnioskiem złożonym przez kandydata, który w opinii kontrolujących, stanowi jednocześnie potwierdzenie wyrażenia przez niego zgody na przeprowadzenie tejże procedury.

Przyczyną powstałej nieprawidłowości jest niewłaściwie przyjęty przez Jednostkę sposób wszczęcia procedury wstępnej kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze. Kontrolujący, poza brakiem formalnym, nie stwierdzili negatywnego skutku tej nieprawidłowości na przebieg procesu kwalifikacyjnego kandydatów na rodziny zastępcze.

Ustalono, że w przypadku kandydata pod poz. nr 3 w Wykazie, który złożył „Wniosek kandydata o przyjęcie na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych” w dniu ....., a następnie w dniu ..... rezygnację z udziału w szkoleniu, brak było dokumentów potwierdzających dokonanie wstępnej akceptacji, tj. opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz aktualnej opinii psychologa dotyczącej predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (w aktach sprawy znajdowała się opinia psychologa datowana na dzień .....) **/akta kontroli str. 49-51/**.

Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że „[tu dane rodziny] składając wniosek o przyjęcie na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych (wniosek z dnia .....) pełniła funkcję rodziny zastępczej niezawodowej dla ..... [tu dane rodziny] spełniała warunki zawarte w art. 42 ust 1-7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej a jej funkcjonowanie jako rodzina zastępcza nie budziło zastrzeżeń. W związku z powyższym biorąc pod uwagę fakt, iż na dzień złożenia wniosku o przyjęcie na szkolenie [tu dane rodziny] współpracowała z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku odstąpiono od wydania pisemnej wstępnej akceptacji.” **/akta kontroli str. 52-53/**.

W opinii kontrolujących wobec kandydata, o którym mowa powyżej, niezależnie od tego, że pełnił on już funkcję rodziny zastępczej oraz współpracował z Jednostką, winna być przeprowadzona wstępna akceptacja, zgodnie z procedurami określonymi w ustawie wripsz (obowiązującymi w dacie złożenia wniosku przez kandydata), co omówiono z Dyrektorem podczas przeprowadzania czynności kontrolnych. Biorąc pod uwagę fakt, iż złożył on rezygnację ze szkolenia, a co za tym idzie dalszego procesu kwalifikacyjnego, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie. Przypadek tego kandydata ujęto również w dalszej części wystąpienia pokontrolnego (pkt 3).

Zgodnie z treścią art. 43 ust. 4 ustawy wripsz wstępna kwalifikacja kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka **jest przeprowadzana przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia powyższych funkcji**. Natomiast art. 43 ust. 5 ustawy wripsz stanowi, że wstępna kwalifikacja kandydata do pełnienia m.in. funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka może być przeprowadzana przez organizatora rodzinnej pieczy

zastępczej innego niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia ww. funkcji, jeżeli:

1. organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka nie przeprowadził w terminie miesiąca od dnia złożenia przez kandydata wniosku wstępnej kwalifikacji kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub
2. organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wyraził zgodę na przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji danego kandydata przez innego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, lub
3. organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka negatywnie wstępnie zakwalifikował danego kandydata; organizator rodzinnej pieczy zastępczej inny niż organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka nie może przeprowadzić wstępnej kwalifikacji, jeżeli od dnia przeprowadzenia negatywnej wstępnej kwalifikacji upłynęło więcej niż 2 lata.

Ustalono, że wśród kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej był kandydat (poz. nr 5 z Wykazu), dla którego organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, właściwym ze względu na jego miejsce zamieszkania było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ..... /**akta kontroli str. 33-34/**. W tezcze tego kandydata brak było potwierdzenia, że został spełniony którykolwiek warunek, określony w powyższym akcie prawnym, umożliwiający dokonanie wstępnej kwalifikacji przez innego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Dyrektor Jednostki w pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że „(...) *podjęto działania celem sprawdzenia, czy zachodzi jedna z trzech przesłanek (...)*”, określonych w wyżej cytowanym przepisie ustawy wrispz. Dyrektor kontrolowanej Jednostki telefonicznie „(...) *skontaktował się z Kierownikiem PCPR w....., aby zasięgnąć opinii o.....* W rozmowie ustalono, iż [tu dane .....] *nie składała wniosku o przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji i nie jest znana tamtejszej jednostce, znana jest jedynie z tego, że prowadzi działalność jako .....* ..... Ponadto ustalono, że szkolenie w tamtejszym Centrum zakończyło się w marcu 2023 r. i nie planuje się kolejnego na 2023 r., z uwagi na brak kandydatów. Kierownik PCPR w ..... *nie wnosił sprzeciwu do tego, aby .....* ..... współpracę z tut. Centrum. Powyższe, w połączeniu z deklaracją złożoną przez ..... [tu dane .....] *odnośnie współpracy z tut. Centrum oraz niewielką ilością kandydatów z terenu powiatu etckiego spowodowało, że podjęto decyzję o skierowaniu .....* na szkolenie z jednoczesnym podjęciem czynności przewidzianych we wstępnej kwalifikacji. W ocenie tut. Centrum został spełniony warunek, o którym mowa w art. 45 ust. 5 pkt 2 [ustawy wrispz] – organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wyraził zgodę na przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji

danego kandydata przez innego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Jedynym błędem jaki został popełniony to brak pisemnego wniosku skierowanego do organizatora pieczy zastępczej – PCPR w..... Procedura wymiany informacji na piśmie zajęłaby co najmniej 14 dni, a to powodowałoby niezaliczenie szkolenia, gdyż szkolenie było prowadzone w oparciu o program „PRIDE rodzinna opieka zastępcza”, który zakłada 100% obecności na poszczególnych sesjach, gdyż jest to szkolenie warsztatowe, oparte o pracę grupową, wspierane jedynie treściami teoretycznej wiedzy z podręczników. Należy podkreślić, z uwagi na krótki czas pomiędzy zgłoszeniem się ..... a rozpoczęciem szkolenia dla kandydatów, rozmowa telefoniczna wydaje się być uzasadniona. Rozmowę przeprowadziły osoby zarządzające oboma PCPR: Dyrektor PCPR w Ełku i Kierownik PCPR w..... Trzeba też dodać, że ważnym argumentem w tej sprawie jest fakt niewystarczającej liczby rodzin zastępczych jak również niewielkie zainteresowanie tematem wśród mieszkańców powiatu. Mimo kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze odzew ze strony społeczności powiatu jest znikomy. Tak więc każda okazja pozyskania kandydata na rodzinę zastępczą jest nadzieją na nową rodzinę zastępczą” /akta kontroli str. 54-56/.

Kontrolującym nie przedłożono dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie wskazanej w wyjaśnieniach Dyrektora rozmowy (choćby np. w postaci notatki służbowej).

W ocenie kontrolujących nie można zgodzić się z wyjaśnieniami Dyrektora, ponieważ brak sprzeciwu ze strony organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania ..... do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji, nie jest jednoznaczny z wyrażeniem przez niego zgody na przeprowadzenie tejże kwalifikacji. Zgoda organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o której mowa w art. 43 ust. 5 pkt 2 ustawy w sprawie, winna mieć odzwierciedlenie w dokumentacji ..... Nadmienić należy, że aktualnie dostępne są różne drogi komunikacji elektronicznej pomiędzy instytucjami, np. za pośrednictwem poczty elektronicznej lub e-PUAPU, które m.in. skracają czas postępowania w danej sprawie. Kontrolujący nie stwierdzili skutku stwierdzonej nieprawidłowości.

Analiza przedłożonej dokumentacji wykazała, że w przypadku kandydatów, którym Organizator przeprowadził wstępną kwalifikację, oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2 ustawy w sprawie dokonywano na podstawie:

- oświadczenia kandydatów (za wyjątkiem kandydata poz. nr 5 z Wykazu) o:
  - dawaniu rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej,
  - niepozbawieniu/ niezawieszeniu/ nieograniczeniu władzy rodzicielskiej,
  - wypełnianiu lub braku obowiązku alimentacyjnego,
  - braku ograniczenia w zdolności do czynności prawnych,
  - zdolności do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem,
  - przebywaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - zdolności do zapewnienia dziecku odpowiednich warunków bytowych i mieszkaniowych, umożliwiających zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb,
  - nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe /akta kontroli str. 57/;
- zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia kandydata;
- opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawionej przez psychologa;
- analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, dokonanej w toku wizyty w miejscu zamieszkania kandydata oraz opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;

Z powyższych wyjaśnień Dyrektora wynika, iż uznano, że ..... spełnia omawiane warunki ustawowe na zasadzie domniemania.

W przypadku weryfikacji, czy ....., nie można było oprzeć się tylko o informację zawartą w opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 62-63/**,

Podkreślić należy, że przesłanka posiadania władzy rodzicielskiej dotyczy również czasu przeszłego.

Dokumentem potwierdzającym spełnienie omawianych warunków byłoby złożenie przez ..... na rodzica zastępczego oświadczenia na obowiązującym w Jednostce druku (jak, zgodnie z przyjętą w Jednostce praktyką, było w przypadku pozostałych kandydatów na rodziny zastępcze, których dokumentację poddano kontroli).

Przyczyną powstania nieprawidłowości był niewłaściwie przyjęty sposób weryfikacji spełniania przez ..... warunków ustawowych, co skutkowało dokonaniem wstępnej .... kwalifikacji oraz skierowaniem na szkolenie bez posiadania pewności, iż faktycznie spełnia .... wszystkie warunki, przypisane kandydatowi na rodzinę zastępczą, określone w art. 42 ust. 1 ustawy wripsz.

Ustalono, że PCPR, w toku wstępnej kwalifikacji kandydata (poz. nr 5 z Wykazu), nie skorzystało również z prawa do zasięgnięcia opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania ..... do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, określonego w art. 43 ust. 6 ustawy wripsz, co wydaje się istotne w toku oceny dawania rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej.

Dyrektor PCPR poinformował, że ..... **/akta kontroli str. 64-65/**.

..... **/akta kontroli str. 64-65/**.

W ocenie zespołu inspektorów w przypadku kandydata (poz. nr 5 z Wykazu) zasadne było pozyskanie opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania ..... do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na etapie wstępnej kwalifikacji .....

Ustalono, że na okoliczność dokonywania analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy wrispz, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzał wywiad podczas wizyty w miejscu zamieszkania kandydata, a pozyskane informacje odnotowywał w „*Kwestionariuszu dotyczącym analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej*” /akta kontroli str. 66-123/. W dokumentach tych nie zawsze ujmowano kompleksowe i szczegółowe informacje na temat kandydata na rodzinę zastępczą, co w opinii kontrolujących może mieć istotne znaczenie w toku dokonywania oceny spełniania przez niego wymogów ujętych w ustawie. Powyższe omówiono z Dyrektorem i Kierownikiem w ramach bieżącego instruktażu.

Przepisy art. 43 ust. 7 ustawy wrispz stanowią, że organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kieruje tego kandydata, na jego wniosek na szkolenie. W myśl art. 43 ust. 8 powyższej ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jest obowiązany do zorganizowania szkolenia, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Ustalono, że PCPR, w okresie objętym kontrolą, nie prowadziło szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinny dom dziecka we własnym zakresie. Kandydaci byli kierowani na szkolenie do innego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, tj. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku (PCPR w Giżycku), na podstawie umowy zawartej pomiędzy jednostkami /akta kontroli str. 124/. Szkolenie odbyło się w terminie od 10 maja 2023 r. do 30 czerwca 2023 r., na podstawie programu pn. „*PRIDE – Rodzinna Piecza Zastępcza*”.

Analiza przedłożonej dokumentacji wykazała, że Organizator, w dniu 9 maja 2023 r. przesłał do PCPR w Giżycku drogą meilową listę 7 kandydatów do udziału w szkoleniu (poz. nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, i 7 w Wykazie), spośród których 2 złożyło rezygnację (poz. nr 3 i 4 w Wykazie) /akta kontroli str. 125-126/. Szkolenie to rozpoczęło się 10 maja 2023 r. Natomiast wstępnej kwalifikacji kandydatów dokonał odpowiednio: poz. nr 1 i 2 z Wykazu – 07 czerwca 2023 r., poz. nr 5 z Wykazu – 19 czerwca 2023 r., poz. nr 6 z Wykazu – 12 czerwca 2023 r. oraz poz. nr 7 z Wykazu – 02 czerwca 2023 r. W dokumentacji kandydatów (poz. nr 1, 2, 5, 6, i 7), znajdowały się formalne „*Skierowania na szkolenie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej*”, które zawierały m.in. datę, dane osobowe kandydata oraz uzasadnienie /akta kontroli str. 127-129/. Data na skierowaniu była tożsama z datą dokonania wstępnej kwalifikacji poszczególnych kandydatów /akta kontroli str. 36-39/. Oznacza to, że Organizator umożliwił kandydatom, o których mowa powyżej rozpoczęcie szkolenia, zanim jeszcze dokonał ich pozytywnej wstępnej kwalifikacji /akta kontroli str. 36-39, 125-126/, a formalne skierowania na szkolenie wydał już w trakcie jego trwania.

Dyrektor zapytany, dlaczego powyższym kandydatom umożliwiono udział w szkoleniu, zanim uzyskali oni pozytywną wstępną kwalifikację odpowiedział, że „(...) ze względu na powzięcie informacji o możliwości dołączenia się do rozpoczynającego się szkolenia, które przeprowadzało

PCPR w Giżycku. W trakcie biegu szkolenia, PCPR w Ełku gromadziło dokumentację niezbędną do wydania wstępnej kwalifikacji kandydata. W przypadku gdyby, którakolwiek z wyżej wymienionych osób nie otrzymała pozytywnej wstępnej kwalifikacji, nie otrzymałaby zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Działania PCPR w Ełku były podyktowane pilną koniecznością pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej ze względu na stale rosnącą ilość dzieci w pieczy zastępczej (...)" /akta kontroli str. 129-130/. Dyrektor poinformował, że „Formalne skierowania na szkolenie były wydawane po złożeniu przez kandydatów wniosku o skierowanie na szkolenie i przedłożenie kompletu dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia wstępnej kwalifikacji.” /akta kontroli str. 131-133/.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą zgłoszeniem na szkolenie i umożliwieniem w nim udziału kandydatom, co do których nie było pewności, że będą spełniać wszystkie wymogi ustawowe i otrzymają pozytywną wstępną kwalifikację.

Zespół kontrolny ustalił, że PCPR w 2022 r. nie organizował szkolenia, pomimo, że w tym roku wnioski o udział w szkoleniu złożyło 4 kandydatów. Dyrektor wyjaśnił, że „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku nie zorganizowało szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w 2022 r. z uwagi na małą liczbę kandydatów oraz brak zainteresowania innych powiatów co do wspólnej realizacji szkolenia.” /akta kontroli str. 133-134/. Ponadto przedłożył kontrolującą notatkę służbową, z której wynikało, iż Dyrektor 14 października 2022 r. kontaktował się telefonicznie z dwoma organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, z zapytaniem o organizację w najbliższym czasie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze. Z notatki tej wynika, że „(...) PCPR w Piszcu nie planuje zorganizowania szkolenia, jednakże ma rodzinę, która zgłasza swoją kandydaturę i proponuje jej dojazd do Ełku. [W] PCPR w Giżycku ustalono, iż jeżeli będą organizowali takie szkolenie zostaną o tym poinformowani” /akta kontroli str. 136/.

Przepisy ustawy wripsz, w brzmieniu przed wejściem w życie nowelizacji, co prawda nie narzucały terminu zorganizowania szkolenia przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej po złożeniu wniosku przez kandydata na rodzinę zastępczą, niemniej jednak, biorąc pod uwagę fakt niewystarczającej liczby rodzin zastępczych oraz znikome zainteresowanie sprawowaniem tej funkcji przez mieszkańców Powiatu Ełckiego (na co wskazuje Dyrektor w jednym z wyjaśnień - str. 7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego), w ocenie kontrolujących zasadne było wówczas poszerzenie działań związanych z umożliwieniem kandydatom odbycia szkolenia, co mogłoby przyspieszyć pozyskanie dodatkowych wolnych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy wripsz na wniosek kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, posiadającego świadectwo ukończenia szkolenia, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, który pozytywnie wstępnie zakwalifikował kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne, zawierające potwierdzenie ukończenia tego szkolenia oraz spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1-3 wyżej cytowanej ustawy. Stosownie do art. 48 ustawy wripsz wzór zaświadczenia kwalifikacyjnego został określony w Rozporządzeniu.

W myśl art. 45 ust 4 ustawy wripsz w przypadku odmowy wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego, odmowa ta wydawana jest pisemnie w postaci papierowej lub elektronicznej, ze szczególnym uzasadnieniem przyczyn odmowy i ewentualnym wskazaniem obszarów wymagających poprawy, z jednoczesnym pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia

do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą 4 kandydatów (w tym: ..... oraz kandydat (poz. nr 5 z Wykazu) złożyło wnioski o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego **/akta kontroli str. 137-140/**, natomiast 1 kandydat nie złożył wniosku o wydanie zaświadczenia (poz. nr 7 w Wykazie).

Zespół inspektorów ustalił, że w kontrolowanej Jednostce decyzję o wydaniu zaświadczenia kwalifikacyjnego lub odmowie jego wydania podejmowano na posiedzeniu Komisji, co było dokumentowane w formie protokołu **/akta kontroli str. 141-142/**. Zaświadczenie kwalifikacyjne otrzymało 3 kandydatów, natomiast 1 kandydatowi (poz. nr 5 z Wykazu) odmówiono jego wydania, pomimo, że kandydat ten uzyskał pozytywną wstępną kwalifikację oraz ukończył szkolenie. Z protokołu, z posiedzenia Komisji z dnia 14 września 2023 r. wynika, że .....
.....
..... **/akta kontroli str. 143/**.

Stwierdzono, że zgodnie z art. 45 ust 4 ustawy wripsz odmowa wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego wydana była w postaci papierowej, ze szczegółowym uzasadnieniem przyczyn odmowy oraz pouczeniem strony o przysługującym prawie wniesienia do sądu administracyjnego skargi **/akta kontroli str. 144-149/**. Decyzją Komisji odstąpiono od wskazania obszarów wymagających poprawy.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, że odmowa wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego ..... dokonana została zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy wripsz. Natomiast rozstrzyganie słuszności odmowy wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego należy do kompetencji sądu administracyjnego, o czym stanowią przepisy art. 45 ust 4 ustawy wripsz.

Kontrolujący stwierdzili, że wydane przez Organizatora zaświadczenia kwalifikacyjne były niezgodne ze wzorem, określonym w obowiązującym Rozporządzeniu w dacie ich wydania, bowiem nie zawarto w nich informacji dotyczącej nazwy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który zorganizował szkolenie **/akta kontroli str. 150-153/**. Dyrektor Jednostki wyjaśnił, że w zaświadczeniach kwalifikacyjnych omyłkowo usunięto informację w powyższym zakresie **/akta kontroli str. 154-155/**.

W toku kontroli, kontrolujący nie stwierdzili negatywnego skutku powyższego uchybienia.

Ponadto ustalono, że dla kandydatów (poz. nr 1 i 2 z Wykazu), ...
....., Organizator wydał wspólne zaświadczenie kwalifikacyjne dla obojga małżonków **/akta kontroli str. 152-153/** pomimo, że każdy z nich odrębnie wnioskował o jego wydanie.

Dyrektor PCPR wyjaśniając powyższe wskazał, iż „*Kandydaci na rodzinę zastępczą* [tu dane kandydatów] *otrzymali jedno zaświadczenie kwalifikacyjne ponieważ zgłosili obopólną deklarację pełnienia funkcji rodziny zastępczej. (...)*” **/akta kontroli str. 156-157/**.

Mając na uwadze treść art. 45 ust 1 ustawy wripsz oraz wzoru zaświadczenia, określonego w Rozporządzeniu, wywieść należy, że zaświadczenie winne być wydane odrębnie dla każdego kandydata. Zespół inspektorów w toku kontroli nie stwierdził negatywnego skutku powyższego uchybienia.

3. Inne ustalenia

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że jedna z osób (poz. nr. 3 w Wykazie), która w okresie objętym kontrolą podlegała procesowi kwalifikacyjnemu do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (i w jego toku złożyła rezygnację z wzięcia udziału w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej), faktycznie pełniła już tę funkcję od ok. .... pomimo, że **nie posiadała świadectwa ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy wrispz oraz zaświadczenia kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy wrispz /akta kontroli str. 49-50/**. Ustalono, że w dniu rozpoczęcia kontroli w rodzinie, o której mowa powyżej, przebywała pełnoletnia wychowanka .....

.....
.....
..... oraz dziecko, ...

...../akta kontroli str. 157-161/.

Dyrektor kontrolowanej Jednostki wyjaśniając powyższe wskazał, że .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..... /akta kontroli str. 162-163/.

Dyrektor poinformował ponadto, iż .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

*W całej tej trudnej sytuacji ze znalezieniem miejsca w rodzinnej pieczy [zastępczej] umknął uwadze fakt, że [tu dane rodziny zastępczej] nie posiada kwalifikacji i nie odbyła szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe. Podjęto więc działania w kierunku wyeliminowania tejże nieprawidłowości. [tu dane rodziny zastępczej] w dniu 9 maja 2023 r. została skierowana na szkolenie (...). Niestety w dniu ..... zrezygnowała z uczestnictwa w szkoleniu, uzasadniając decyzję tym, że.....
Dlatego też nie doszło do kwalifikacji i wydania zaświadczenia kwalifikacyjnego (...)* **/akta kontroli str. 164-165/.**

Podczas kontroli nie było możliwe ustalenie skutków powyższej nieprawidłowości, gdyż przedmiot niniejszej kontroli obejmował wyłącznie sposób przeprowadzania procedury kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

5. Uwagi i wnioski

Mając na uwadze ustalenia kontroli, zasadne wydaje się wprowadzenie procedury kwalifikacyjnej kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Rekomenduje się pozyskiwanie, na etapie wstępnej kwalifikacji kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej właściwego ze względu na miejsce jego zamieszkania, co mogłoby mieć istotny wpływ na dokonanie rzetelnej oceny dawania przez niego rękami należytego sprawowania pieczy zastępczej.

6. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wripsz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Wstępnej kwalifikacji kandydata na rodzinę zastępczą zawodową, rodzinę zastępczą niezawodową lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka przeprowadzać na wniosek kandydata, zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy wripsz.
2. W przypadku gdy PCPR nie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej właściwym ze względu na miejsce zamieszkania kandydata na rodzinę zastępczą, wstępnej kwalifikacji kandydata dokonywać tylko w przypadku spełnienia jednego z warunków, o których mowa w art. 43 ust. 5 ustawy wripsz.
3. W toku przeprowadzania wstępnej kwalifikacji kandydata na rodzinę zastępczą, dokonywać oceny spełniania przez niego wszystkich warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 ustawy wripsz.
4. Kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka kierować na szkolenie dopiero po przeprowadzeniu wstępnej kwalifikacji, zgodnie z art. 43 ust. 7 ww. ustawy.
5. Zaświadczenia kwalifikacyjne wydawać zgodnie ze wzorem określonym w Rozporządzeniu, odrębnie dla każdego z kandydatów.
6. Pieczy zastępczej nad dzieckiem nie powierzać osobom, które nie posiadają świadectwa ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy wripsz oraz zaświadczenia kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy wripsz.
7. Uregulować dopełnienie przez rodzinę zastępczą niezawodową (poz. nr 3 z Wykazu) obowiązku, dotyczącego pozyskania świadectwa ukończenia szkolenia oraz zaświadczenia kwalifikacyjnego, o których mowa w wyżej cytowanych przepisach.

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Urszula Jędrychowska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista